

SŁOWO WSTĘPNE

Literackie relacje między Polską a Włochami rozwijają się na tle całej historii Europy, od czasów renesansu po współczesność. Istnieje wiele historycznych podobieństw, które wzmocniły tę więź, począwszy od faktu, iż oba kraje musiały czekać przez stulecia, zanim osiągnęły jedność polityczną. W okresie romantyzmu, kiedy zarówno Polska, jak i Włochy były jeszcze podzielone, literatura odgrywała ważną rolę również jako zwierciadło tożsamości narodowej. Artykuły zebrane w tym numerze czasopisma „Colloquia Litteraria” obejmują okres historyczny, który rozpoczyna się od romantyzmu – czasów, w których żyli dwaj najwięksi twórcy nowoczesnej poezji polskiej i włoskiej: Adam Mickiewicz i Giacomo Leopardi, urodzeni – co za znamienny historyczny zbieg okoliczności – w tym samym 1798 roku.

Przechodzimy następnie do drugiej połowy XIX wieku – ważną postacią w relacjach polsko-włoskich był wówczas Arrigo Boito, któremu poświęcony jest osobny artykuł, zatytułowany *Motywy polsko-włoskie w twórczości krytycznoliterackiej Arriga Boito. Od Mickiewicza do „Zaciśniętej pięści”*. Do tego samego pokolenia co Boito należy Maria Konopnicka, która Italii zadedykowała cały zbiór wierszy, zaś jeden z utworów z tego tomu, *Fra Angelico. Wniebowzięcie* – dotychczas rzadziej przywoływany – stał się tu przedmiotem analizy. Ważną dziedziną badań nad relacjami literackimi między Polską a Włochami jest oczywiście translatoologia. W niniejszym numerze refleksji poddany został interesujący przypadek polskiego przekładu powieści Grazii Deledy *Dopo il divorzio (Po rozwodzie)*. Centralną postacią początku XX wieku we Włoszech był Giovanni Papini: na kolejnych stronach czasopisma mamy przedstawione jego wspomnienie poświęcone Teofilowi Lenartowiczowi, nigdy wcześniej

SŁOWO WSTĘPNE

nietłumaczone na język polski. Przeskok w czasie przenosi nas do lat osiemdziesiątych XX w., kiedy Polska znów stała się we Włoszech aktualnym tematem ze względu na fenomen Solidarności. Mianowicie w jednym z artykułów niniejszego tomu zrekonstruowano relację dziennikarską dotyczącą tego zjawiska w największym włoskim dzienniku „Corriere della Sera”. Od czasów Solidarności do dzisiaj obszar relacji włosko-polskich stale się poszerza. Niniejszy numer zawiera nowe artykuły, które jednocześnie mogą pomóc w lepszym zrozumieniu obecnej sytuacji.

*Redaktor tematyczny
dr hab. Raoul Bruni*